

Demography

वेळ : ३ तास

एकूण गुण :- १००

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २५
- अ. जनन म्हणजे काय? जननदरावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
ब. विवाहवयावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
क. विकसनशील देशातील जास्त जननदाराच्या कारणांची चर्चा करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २५
- अ. स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
ब. स्थलांतराचे हॅरिस-टोडॅरो प्रतिमान स्पष्ट करा.
क. शहरीकरणाच्या परिणामांचे वर्णन करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २५
- अ. लोकसंख्या धोरण म्हणजे काय? भारतातील लोकसंख्या धोरणाची वैशिष्ट्ये सांगा.
ब. भारतातील कुटुंब कल्याण कार्यक्रमाचे टिकात्मक परिक्षण करा.
क. लोकसंख्या प्रक्षेपणाचे महत्व स्पष्ट करा.
- प्र.४ कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा. २५
- अ. जीवनपत्रक
ब. शहरीकरणाची कारणे
क. कुटुंब नियोजनाच्या पद्धती

Duration 3 Hours

Marks :- 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 Attempt any two of the following: 25**
- a. What is Fertility? Explain the factor affecting rate of fertility.
 - b. Explain the factors affecting age at marriage.
 - c. Discuss the causes of high fertility rate in developing countries.
- Q.2 Attempt any two of the following: 25**
- a. What is migration? Explain the different types of migration.
 - b. Explain the Harris-Todaro model of Migration.
 - c. Describe the effects of urbanisation.
- Q.3 Attempt (any two) of the following: 25**
- a. What is population policy? Explain the features of population policy in India.
 - b. Critically examine the Family Welfare Programme in India.
 - c. Explain the importance of Population Projection.
- Q.4 Write note on (any two): 25**
- a. Life table
 - b. Causes of urbanisation
 - c. Methods of family planning
